- DE MAASTRICHTSCHE SCHAAK-VEREENIGING

M

S

BIJ HAAR

JARIG - JUBILEUM

STADSBIBLIOTHEEK MAASTRICHT

B 4001 F

DE MAASTRICHTSCHE SCHAAK VEREENIGING

> De Maastrichtsche Schaakvereeniging werd opgericht 12 Juli 1920 en bestaat dus 25 jaar op heden 12 Juli 1945.

> Als een vereeniging 25 jaren bestaat is het goed om even stil te staan! Om even tegen dien grooten mijlpaal te leunen en den afgelegden weg na te gaan.

> Als secretaris van onze M.S.V. houd ik er mij van overtuigd, dat onze leden en vele anderen, belangstellen in de vele up's en down's onzer vereeniging.

> Ik zal dus trachten een zoo kort mogelijk beeld te geven van de geschiedenis van de Maastrichtsche schaakvereeniging, waarbij ik mij niet vlei volledig te zijn. Daarvoor zijn de gebeurtenissen in onze vereeniging te talrijk.

> De gegevens voor dit overzicht putte ik uit de archieven onzer vereeniging en uit de vele geschriften, notulen, enz. door ijverige secretarissen opgeteekend.

Maastricht 12 Juli 1945.

K. GORISSEN, secretaris.

STADSBIBLIOTHEEK MAASTRICHT 92 - - 4677 SNS 4001 F 13

DE GESCHIEDENIS VAN M.S.V.

*

Zooals U zult opmerken viel de oprichtingsdatum (12 Juli 1920) kort na de oorlogsjaren 1914-1918, zoodat men toen ongeveer tot rust was gekomen van oorlogsbeslommeringen, zooals wij die thans in veel sterker mate hebben leeren kennen.

Men zou zich kunnen afvragen of er dan vóór 1914 te Maastricht niet geschaakt werd; in de rustige jaren vóór dien wereldoorlog, welke jaren toch zeer geëigend schenen voor het beoefenen van onze mooie schaaksport.

En inderdaad, in de annalen onzer vereeniging zien we er ter loops gewag van gemaakt, dat er in onze stad sprake is geweest van "de Eerste Maastrichtsche Schaakvereeniging" gedurende de jaren 1911-1915, gevormd door 11 leden, waaronder voor ons bekende namen als J. Kersten, A. Hustinx, N. v. d. Gugten, J. Gemmeke en v. d. Tak.

Doch op 12 Juli 1920 werd "de Maastrichtsche Schaakvereeniging" opgericht, de vereeniging waarvan U allen deel uitmaakt. Op goede gronden mogen we aannemen, dat de Heer v. d. Tak oprichter onzer vereeniging is.

M.S.V. begon op dien gedenkwaardigen 12en Julidag in 1920 met 10 leden! In November van dit jaar trad echter tot onze vereeniging toe Dr. M. H. Bingen, onzen helaas eenige weken geleden overleden eerevoorzitter. Dr. Bingen heeft aan onze vereeniging onschatbare diensten bewezen.

Omtrent dezen merkwaardigen Dr. Bingen mocht ik U tijdens onze laatste algemeene vergadering een aparte herdenking geven, waarin zijn belangrijke prestaties voor onze M.S.V. belicht werden. Het is dan ook zeer moeilijk de Maastrichtsche Schaakvereeniging te denken zonder Dr. Bingen, die zoo gaarne ons 25 jarig feest zoude hebben beleefd. Persoonlijk sprak hij mij herhaaldelijk over deze gebeurtenis, die vooral ook voor hem zoo belangrijk was.

In November 1920 gaf de Heer J. L. Kersten voor M. S.V. een simultaanseance aan 12 borden, waarbij slechts Dr. Bingen won. Veel succes hadden we met deze seance niet. Het ledental liep weliswaar van 10 tot 14 leden op, doch in het seizoen 1921-1922 bestond onze M.S.V. weer uit 10 leden!

1922 was voor onze vereeniging een belangrijk jaar. Niet omdat toen ons ledental tot 12 opliep, doch wel, omdat deze ledentoename bestond uit de toetreding van een bekend duo uit de annalen van M. S. V. n.l. de Heeren B. Vlekke en Fr. Courtens; deze beide heeren hebben tezamen met Dr. Bingen, de schaaksport in Limburg, daarbuiten en speciaal in M.S.V. buitengewoon gestimuleerd.

De verdiensten van Vlekke en Courtens zijn moeilijk hoog genoeg te schatten! Vlekke als stuwkracht, ook en vooral op organisatorisch gebied, zooals onze vereeniging nadien niet meer gekend heeft, terwijl hij tevens één onzer sterkste spelers was. Bovendien was hij jaren lang secretaris, daarna voorzitter van den Limburgschen schaakbond. Frans Courtens stond Vlekke trouw terzijde en bezorgde onze vereeniging een grooten naam, door zijn buitengewone schaakprestaties.

In 1923 trad tot onze M.S.V. toe onzen onvervangbaren penningmeester Th. v. d. Laan. Hij werd in 1929 in die functie benoemd en het feit, dat het ons allen nooit gelukt is hem uit het bestuur te krijgen, spreekt wel zeer duidelijk voor de aanwinst, die onze M.S.V. in den persoon van v. d. Laan in dat jaar 1923 boekte.

In 1924 werd Dr. Bingen tot voorzitter gekozen. Hij bleef deze functie 17 jaren bekleeden. Ons ledental liep in 1924 tot 16 op, doch in 1925 figureerden wéér 10 leden op onze lijst! In de heeren Dr. Bingen, Vlekke, Courtens en v. d. Laan bezat onze M.S.V. echter groote krachten. Men besloot propaganda te maken, sleepte Dr. Euwe naar Maastricht en liet hem aan 27 borden simultaan spelen. Ons ledental steeg daardoor tot 23, met welk succes Dr. Euwe zich met de evengenoemde heeren zeer verheugde.

Ik meen hierbij te mogen opmerken, dat de goede relaties, welke wij nog steeds met Dr. Euwe onderhouden, deze M. S. V. actie van 1925 tot grondslag hebben.

In 1926 bestond ons bestuur uit Dr. Bingen voorzitter, J. Gemmeke secretaris-penningmeester en B. Vlekke. Dit was een sterk drietal, niet alléén op de 64 velden. Intusschen voelde ook onze M.S.V. zich sterk genoeg om wedstrijden te spelen en dus trokken we met een Zuid-Limburgsch team naar Aken en wonnen daar met $11^{1}/_{2} \cdot 10^{1}/_{2}$. Onze leden Vlekke, Courtens en Rosmüller maakten daar een score van $2^{1}/_{2} \cdot 1/_{2}$.

In 1927 speelde Aljechin voor M.S.V. aan 31 borden simultaan. Te Heerlen en Treebeek wonnen we met 5-3 en $5^{1}/_{2}-2^{1}/_{2}$ met een achttal, waarin onze vereenigingskampioen Fr. Courtens het 1e bord bezette. Wij werden in de competitie nr. 2 nà Heerlen, doch in het seizoen 1927-1928 behaalden we het kampioenschap van Limburg vóór Heerlen en werd ons lid Rosmüller persoonlijk kampioen van Limburg.

In 1928 speelden we met een Limburgsch team weer tegen Aken; uit en thuis met resp. 6 en 7 M. S.V. leden, met goede resultaten. Eveneens tegen Luik uit en thuis met resp. 9 en 5 M. S.V. leden.

Evenals in het seizoen 1927-1928 werd M.S.V. I ook in 1928-1929 kampioen van Limburg en M.S.V. II eindigde als nr. 1 in de 2e klasse. In ditzelfde seizoen 1928-1929 was de speelsterkte van M. S. V. zeer hoog, hetgeen o.m. bleek uit het behalen van het persoonlijk kampioenschap van Limburg door Fr. Courtens. In dit voor ons zoo belangrijke seizoen organiseerde Vlekke mede een internationaal tournooi te Luik. Onze Limburgsche kampioen Fr. Courtens speelde in de hoofdklasse met de kampioenen van Verviers - Luik en Rotterdam! (Landau)

De "Gazette de Liege" wijdde zeer waardeerende woorden, zoowel aan Vlekke, den sympathieken "secretair van Maastricht", als aan Courtens, wiens spel zeer geroemd werd en wiens partijen in het Waalsche blad werden opgenomen en geanalyseerd.

In het seizoen 1929-1930 was ons ledental 29. Het feit, dat ons 1e achttal wéér kampioen van Limburg werd, scheen heel gewoon! Weer speelden we in een Limburgsch team te Aken en Visé, waarin de M. S.V. spelers een score maakten van $6^1/_2-1^1/_2$ en $4^1/_2-1^1/_2$. Soultanbeieff, kampioen van Luik, speelde voor ons aan 26 borden simultaan. Het was in deze jaren een bloeitijdperk van onze Maastrichtsche Schaakvereeniging en de grondslag voor de latere successen en de groote ledentoename, werden in dezen tijd wel gelegd.

Zooals ik reeds opmerkte in den aanvang van dit betoog, waren de verdiensten van Vlekke en Fr. Courtens moeilijk hoog genoeg te schatten.

Inderdaad. In 1931-1932 werden we voor de 4e maal kampioen van Limburg en manifesteerde onze kracht zich in een $6^{1}/_{2}-2^{1}/_{2}$ score, toen we met 9 M. S. V. spelers aan een wedstrijd van Limburgsch 15 tal deelnamen te Visé, tegen het zeer sterke Luiksche team. Intusschen deden Vlekke en Courtens, weder innig samenwerkende, van zich spreken in een sterk bezet tournooi te Luik. In Aken beten de M.S.V.'ers met 5-0 van zich af op 8 November 1931 in een Limburgsche nederlaag van $5^1/_2 - 9^1/_2$ en.... in dit seizoen 1931-1932 werden we voor de 5e maal kampioen van Limburg.

Toen was het voorlopig uit!

Op 1 Februari 1932 speelde Rubinstein aan 24 borden simultaan voor M.S.V. We hadden toen reeds 33 leden. Met onze acht sterkste spelers haalden we een beker weg uit Bleijerheide (met 8-0) en we verloren van "Strijdt met beleid" uit Nijmegen met $5^{1}/_{2}-6^{1}/_{2}$.

Ter opvoering van ons spelpeil en oefening onzer jongere spelers verscheen Aljechin in 1933-1934 aan 29 borden voor M. S. V., terwijl in 1934-1935 de groote schaakpaedagoog Dr. Tartakower onze krachten kwam herstellen met een vlotte simultaanseance aan 46 borden! Tevens hield Dr. Tartakower voor ons een prachtige causerie over de merkwaardige momenten uit de eerste match om het wereldkampioenschap, tusschen Euwe en Aljechin. Ons ledental liep op tot 53 !; een ongekende hoogte.

Intusschen had Heerlen ons het kampioenschap van Limburg ontnomen en bestond er in M. S. V. een gezonde rivaliteit ten aanzien van deze vereeniging, om haar oude positie te herstellen. Hetgeen intusschen niet mee zou vallen. Vele jaren moesten we in Heerlen onze meerdere erkennen.

In het seizoen 1936-1937 speelden Koomen en Tegelaar uit Amsterdam voor onze vereeniging simultaan en dachten we er aan, dat een behoorlijke schaakvereeniging ook een huishoudelijk reglement diende te bezitten, welk reglement dan ook in dit seizoen tot stand kwam.

Op 16 Juni 1937 vertrok onzen, inmiddels tot doctor gepromoveerden Bernard Vlekke naar Rome. Dit was een groot verlies voor onze M.S.V. Hij ontving een grootsche hulde en van M.S.V. en van Limburgsche Schaakbondofficials.

Dr. B. Vlekke liet ons een sterk en gezond M.S.V. na en wij allen gevoelden ons verplicht zijn erfenis te bewaren en zoo mogelijk grooter te maken.

Dus begonnen we het seizoen 1937-1938 met een groote schaakcursus, waarvan de leiding werd opgedragen aan R. Dael, die in M.S.V. op fraaie wedstrijdresultaten kon bogen en die als schaakleeraar bijzondere kwaliteiten bezat. De cursus werd zeer druk bezocht, mede in verband met de propaganda, welke uitging van de 2e match om het wereldkampioenschap Euwe - Aljechin. Als slot van dezen cursus speelde Dr. J. Selman simultaan voor 30 cursisten en hield hij een causerie over de Caro-Can opening.

In 1938 werd een wisseltoren ingesteld voor den vereenigingskampioen. Eerste bezitter hiervan werd Dr. W. Bakker.

In het seizoen 1938-1939 bezette M. S.V. I nog steeds de 2e plaats in de 1e klasse van de L.S.B. competitie. Dat de pogingen van M.S.V. om haar spelpeil op te voeren succes hadden, bleek intusschen zeer duidelijk uit het feit, dat M.S.V. II promoveerde naar de 1e klasse en M.S.V. III naar de 2e klasse van den L.S.B.

Gedurende het seizoen 1939-1940 werden voorbereidingen getroffen voor de viering van ons 20 jarig bestaan. Groote plannen waren reeds in een zeer vergevorderd stadium, toen door de oorlog in Mei 1940 alles in duigen viel. Ter illustratie van de opvoering van ons spelpeil, speciaal ook in de lagere regionen diene, dat M.S.V. II aan M.S.V. I in de 1e klasse competitie van den L.S.B., een nederlaag toebracht!

' In het seizoen 1940-1941 namen we wegens de oorlogsomstandigheden geen deel aan de competities van den L.S.B. Echter werden toen de wedstrijden om het persoonlijk kampioenschap van Maastricht ingesteld. M.S.V. dat onweerstaanbaar in spelpeil steeg, eischte dezen titel voor zich op in den persoon van den jeugdigen L. Lemmens.

In de algemeene vergadering vóór het seizoen 1941-1942 trad onzen voorzitter Dr. Bingen af. Hij werd opgevolgd door A. v. d. Eerden, die de leiding van M. S. V. energiek en met veel enthousiasme van Dr. Bingen overnam. Dr. Bingen werd tot eerevoorzitter benoemd.

Onze nieuwe voorzitter mocht het genoegen smaken, dat in het eerste seizoen van zijn optreden M.S.V. I weer kampioen van de 1e kl. Zuid van den L.S.B. werd. Tevens werden we kampioen van Limburg. Echter hadden we dit succes niet bereikt na een overwinning op onzen rivaal "Heerlen", dat intusschen in de hoofdklasse van den K.N.S.B. speelde. Doch voor 't eerst nà 1932 waren we in 1942 weer kampioen van Limburg.

De beker uitgeloofd voor den winnaar van het persoonlijk kampioenschap van Maastricht, bleef ook dit seizoen in onze handen, doch verhuisde van Lemmens wéér naar een jeugdig M.S.V.'er, J. v. Beurden. De jeugd dient zich aan; ... bekampt zich onderling; tot meerdere glorie van M.S.V.! De activiteit van M.S.V. demonstreerde zich wel zeer sterk! Tengevolge van een fusie met de vereeniging "de Pion" steeg ons ledental tot 66, waarmede we het siezoen 1942-1943 aanvingen. M.S.V. speelde met 4 teams in de L.S.B. competities, het 1e tiental bereikte de hoofdklasse van den K.N.S.B. en... werd kampioen van Zuid-Nederland. Philips werd verslagen, Tilburg den Bosch en Nijmegen, doch wéér moesten we in Heerlen het onderspit delven. Het bordgemiddelde onzer hoofdklassets bedroeg 32-18.

In dit belangrijke seizoen 1942-1943 organiseerde M.S.V. een groot Nieuwjaarstournooi, waarvoor van Scheltinga uit Amsterdam werd uitgenoodigd, die na harden strijd nr. 1 werd. Dit tournooi was voor onze sterke en jeugdige spelers een prachtige oefening. Er waren 1 zeskamp, 8 vierkampen en 1 tweekamp.

Aan het belangrijke Philipstournooi te Eindhoven namen we met 4 spelers deel n.l. met Lemmens, Wanten, Th. Courtens en Muysson. Resultaat drie eerste prijzen!

In Februari 1943 werd M.S.V. belast met de organisatie van een simultaanseance van Dr. Euwe, op verzoek van den L.S.B. Onze voorzitter v. d. Eerden won zijn partij.

Zooals ik memoreerde was dit seizoen 1942-1943 zeer belangrijk. Dit moet ook vastgesteld worden ten aanzien van de instelling van het jaarlijksch z.g. "Weltertournooi", dat er in sterke mate toe bijdroeg om de prettige sfeer in de Maastrichtsche Schaakvereeniging te verhoogen. De Heer Welters, die op een somberen oorlogswinteravond in overleg met ons ijverig bestuurslid Ir. P. Knols zijn initiatief nam, heeft zich daarmede wel zeer populair gemaakt in onze vereeniging.

Nadat nog gememoreerd is, dat van <u>Beurden</u> voor de 2e maal het Maastrichtsche kampioenschap behaalde, is het succesvol werk van M.S.V. in dit seizoen wel vermeld. Echter had onze vereeniging ook een gevoelig verlies geleden in het overlijden van ons bestuurslid H. Vierdag, onzen grooten propagandist en M.S.V. ijveraar. Hij bezat een voorbeeldige liefde voor onze vereeniging en werd terecht tot eerelid benoemd.

In het seizoen 1943-1944 liep ons ledental op tot 79. We speelden met 5 teams in de competities. M.S.V. I Hoofdklasse K.N.S.B.; M.S.V. II 1e kl. L.S.B., M.S.V. III 2e kl., M.S.V. IV en V 3e kl. L.S.B. We werden voor de tweede maal kampioen van Zuid-Nederland met merkwaardig groote overwinningen. Slechts van Heerlen werd niet gewonnen. Het werd ditmaal 5-5. Lemmens speelde voor M.S.V. aan 11 borden simultaan en Wanten hield een verblutfende blindseance aan 7 borden, terwijl onze leden zich nog de onvergetelijke dagen van Februari 1944 zullen herinneren toen Dr. Euwe 2 dagen de gast van M.S.V. was.

In Dominicain speelde onze groote schaakmeester voor M.S.V. aan 30 borden simultaan, waarbij onze voorzitter wéér won. De causerie van Dr. Euwe met als onderwerp "Richtlijnen voor het bepalen van den juisten zet" was een onvergetelijk evenement in onze M.S.V. geschiedenis, waarmede M.S.V. vele schaakenthousiasten aan zich verplichtte. Ons ledental steeg tot 76!

Op 12 Juli won v. Beurden het sterk bezette bekertournooi te Heerlen met merkwaardige overwinningen, o.m. op A. Vinken, den Limburgschen kampioen.

In Augustus 1944 zouden te Maastricht de bondswedstrijden van den K.N.S.B. door M.S.V. georganiseerd worden. Zeer veel voorbereidend werk viel wéér in duigen, thans tengevolge van den onweerstaanbaren druk der geallieërden op het Duitsche leger, dat in verwarring via Maastricht terugtrok.

Ik moge hiermede de geschiedenis van de Maastrichtsche-Schaakvereeniging besluiten. Ik ben ervan overtuigd, dat meerdere gebeurtenissen in onze M.S.V. aan mijn aandacht onsnapt zijn, doch aan U allen, leden van onze goede, oude Maastrichtsche-Schaakvereeniging, thans 85 in getal, moge uit het gememoreerde blijken, dat gij lid zijt van een voorname schaakvereeniging, waaraan velen hun beste krachten gaven en steun verleenden.

Gij allen, die onze mooie schaaksport liefhebt, drukt de sporen van onze pioniers en helpt mede, door uw trouw aan M.S.V. en volgzaamheid met uw bestuur, de Maastrichtsche-Schaakvereeniging uit te breiden en te verheffen. Gij zijt lid van M.S.V. Uw M.S.V. Dit lidmaatschap legt U verplichtingen op ten aanzien van onze groote pioniers: Dr. Bingen, Dr. Vlekke, Fr. Courtens en vele anderen. Bewaart uw M.S.V. als een kostbaar instituut, waarvan de bestuursleden eveneens slechts leden der vereeniging zijn, door U op democratische wijze gekozen en met haar leiding belast. Laat ons in dezen geest ons 25 jarig feest vieren, al leggen de omstandigheden ons nog soberheid in deze viering op.

> K. GORISSEN, Secretaris M.S.V.

MAASTRICHT, 12 Juli 1945.

Bestuur der Maastrichtsche Schaakvereeniging belast met de organisatie der feestviering:

H. v. d. EERDEN,	Voorzitter
K. GORISSEN,	Secretaris (Bleekerij 58b)
Th. v. d. LAAN,	Penningmeester
D. JANSEN,	Wedstrijdleider
	LEDEN:
Ir. P. KNOLS, J.	MUIJSSON, J. v. BEURDEN

KAMPIOENSCHAPPEN

*

1943 en 1944 Kampioen van Zuid-Nederland.

1928, 1929, 1930, 1931 en 1932 Kampioen van Limburg.

1928 Rosmüller persoonlijk kampioen van Limburg.

1929 Fr. Courtens ", " " " "

1941 L. Lem	mens persoon	lijk kampioen van Maastricht.	
1942 J. v. Be	urden "	73	
1943 J. v. Be	urden "	37 77 77 275 AND	

EERELEDEN:

*

Dr. BINGEN † Eerevoorzitter, H. VIERDAG † Dr. B. VLEKKE, J. H. BRIELS, v. d. TAK.

FEESTPROGRAMMA.

11 Juli 1945 Feestvergadering, waarna gongwedstrijd. 12 ,, ,, ,, ,, ,, Welter" oplossingswedstrijd, waarna Limburg-sche koffietafel. 14 ,, ,, ,, ,, Groot Dr. Bingen Schaaktournooi. 15 ,, ,, ,, Consultatiepartij Dr. Euwe contra Fr. Courtens, H. v. Kerkoerle en J. v. Beurden, waarna populaire analyse der partij door Dr. Euwe. 22 ,, ,, Simultaanseance door Dr. Max Euwe.

